

Dødsskorpionen i Skåne

TEKST OG COLLAGE AF JAN OVE RILIN, CAND. SCIENS. ZOOLOGI, NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET | BILLEDET AF TOM LARSEN | OVERSAT AF TOM LARSEN

Mandag den 15. august blev vi mødt af store overskrifter i de svenske net-aviser om en 29-årig mand fra Åstorp i Skåne, som var afgået ved døden efter at være blevet stukket af en skorpion, som han holdt i fangenskab.

Denne sag fangede naturligvis min interesse, da hold af skorpioner sædvanligvis ikke får sådanne konsekvenser. Jeg vil i denne artikel fortælle om sagen, og opsummere hvad der vides på nuværende tidspunkt.

Det var et avisbud som, meget tidligt om morgenen mandag den 15. august, gennem brevsprækken hørte stønnen fra mandens lejlighed, og derved opdagede beboeren, som havde det temmelig skidt. Avisbudet brød ind til manden og kontaktede med det samme ambulance og politi. Manden var knap ved bevidsthed og klagede over smerter i hele kroppen. Den 29-årige blev kørt til Helsingborg sygehus, men på trods af det døde han senere på dagen.

Lægerne fandt et mærke på

hans arm, som de mente kunne være et skorpionstik. En af politiets tidlige teorianer var at manden havde fodret skorpionen og var blevet stukket i forbindelse med det.

Ifølge politirapporten om sagen blev der i lejligheden fundet et terrarie med en skorpion og et tomt terrarie, som lå væltet på gulvet. Desuden fandt politiet et billede af en edderkop, og den første melding var da også at manden var blevet bidt af en edderkop.

Politiet frygtede, at det væltede terrarie havde huset en edderkop eller en skorpion, og tog derfor kontakt til Magnus Lindqvist fra Tropikarieret i Helsingborg, som undersøgte lejligheden grundigt, uden at finde nogen dyr. Politiet fik herefter kontakt til mandens familie, som bekræftede, at han kun havde en skorpion og ingen edderkop.

Kort efter at sagen eksploderede i medierne blev det sagt at den involverede skorpion var en "tykhaleskorpion" – altså et medlem af slægten *Androctonus*.

Senere blev det sagt at det handlede

om en Kejserskorpion (*Pandinus imperator*), og dette har jeg fået bekræftet af Magnus Lindqvist, som hjalp politiet med at tjekke lejligheden. Han kunne også oplyse, at det væltede terrarie sandsynligvis havde været brugt til at opbevare foderdyr i.

Den foreløbige obduktion af manden gav ingen oplysninger om dødsårsagen, men der blev taget en masse prøver, som er sendt afsted til analyse. I skrivende stund har jeg endnu ikke fundet resultatet af disse prøver og om de kan be- eller afkræfte om dødsfaldet skyldtes et skorpionstik.

Kejserskorpionen er den mest almindelige art i fangenskab og er populær fordi den har en svag gift og et roligt gemyt. Der findes ingen rapporter i den medicinske litteratur om at stik fra Kejserskorpionen har medført andre symptomer end lokal hævelse og smerte. LD-50 værdien (et mål for giftens styrke – se E.I. nr. 38) fra en anden *Pandinus*-art bekræfter at disse skorpioner har en svag gift.

Jeg har ikke fundet et eneste dokumenteret tilfælde af alvorlige forgiftninger i forbindelse med hold af skorpioner i fangenskab – og det på trods af at der i

AFTONBLADET

Freder 7 oktober 2005

Inhjalstucken av skorpion

ÅSTORP. Hår på Hantverkargatan i Åstorp dog en 28-årig

Måndag 15 august 2005

29-åring dog efter skorpionstik

Hittades med svåra smärtor - avled på sjukhus

En 29-årig man i Åstorp död på måndagsmorgonen sedan han stukkits av sin skorpion. Till skillnad från det gäller giftornet som redler för att hålla skorpioner i bostadshus.

Ännu frågetecken kring Åstorpsons död

ÅSTORP. Skadades av Åstorpson som andel i terrariet om på Hantverkargatan i Åstorp dog en 28-årig man på måndagsmorgonen sedan han stukkits av sin skorpion. Till skillnad från det gäller giftornet som redler för att hålla skorpioner i bostadshus.

Man efter ett veckor inte att man var död 28-årig man på måndagsmorgonen sedan han stukkits av sin skorpion. Till skillnad från det gäller giftornet som redler för att hålla skorpioner i bostadshus.

KORTLÄSSE SVERIGE

Man död av skorpion

EXPRESSEN

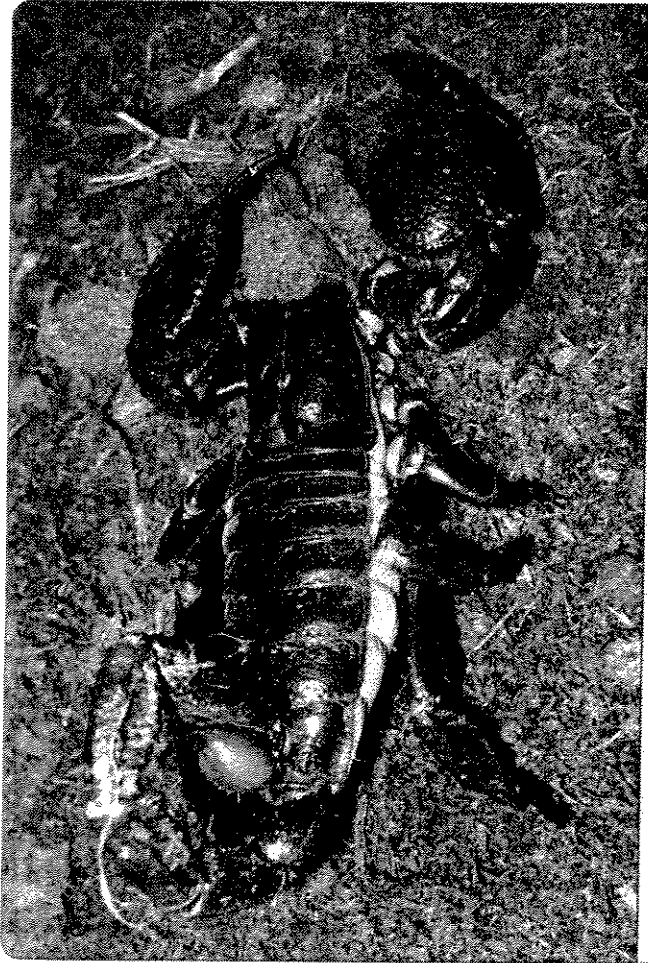

I den död mannen skadades sedan han stukkits av sin skorpion. Till skillnad från det gäller giftornet som redler för att hålla skorpioner i bostadshus.

Man död av skorpion

En 29-årig man i Åstorp död på måndagsmorgonen sedan han stukkits av sin skorpion. Till skillnad från det gäller giftornet som redler för att hålla skorpioner i bostadshus.

* En voksen *Pandinus imperator*-han

både Europa og USA holdes temmelig giftige arter som *Androctonus* spp. Og *Leiurus quinquestriatus*.

Set på den baggrund er sagen i Sverige unik, især hvis det skulle vise sig at dødsfaldet blev forårsaget af en Kejserscorpion.

Politirapporten oplyser at manden var allergisk overfor "insektbid", og at det kan forklare at et stik fra en Kejserscorpion kan give et så tragisk udfald.

Imidlertid er allergiske reaktioner overfor skorpionstik temmelig usædvanlige og er forelø-

big kun påvist eksperimentelt. I disse tilfælde er de allergiske reaktioner først optrådt efter gentagne eksponeringer for giften (se min artikel i E.J. nr. 48 for de nærmere detaljer). Det virker derfor ikke sandsynligt, at mandens allergi kan forklare, at Kejserscorpioner pludselig er blevet dødelige.

Det er dog vigtigt at bide mærke i, at det langt fra er sikkert, at manden blev stukket af en skorpion, noget som også påpeges af en talsmand fra Giftinformationscentralen i Sverige. Der er flere oplysninger i politirapporten, som gør at jeg kunne mistænke andre forhold for at være årsag til dødsfaldet.

Af hensyn til den døde og familien vil jeg ikke komme nærmere ind på det her. Hvis dødsfaldet viser sig at skyldes gift, så kan det jo ikke udelukkes at manden er blevet stukket af en bi eller en hveps i lejligheden, og har fået en kraftig allergisk reaktion på stikket. Forhåbentlig vil prøverne, der blev taget, give et endeligt svar på hvad der forårsagede det tragiske dødsfald.

Den her sag viser, hvor hurtigt en ting kan udvikle sig i medierne. De svenske net-aviser konkluderede straks at der var en døds-skorpion på spil og fede overskrifter som "Stukket ihjel af skorpion" og "Mand dræbt af skorpion" mødte de svenske læsere af net-aviserne kort tid efter manden var død. Dette til trods for at politiet præciserede at de ikke var sikre på at skorpionen var involveret i dødsfaldet, og at de eksperter der blev interviewet (deriblandt undertegnede) gjorde opmærksom på at dødsfald efter skorpionstik var temmelig usædvanlige, og at det var usandsynligt at et stik fra en Kejserscorpion ville give et sådant udfald.

Efter to dage blev der stille om sagen, og jeg tolker det som et tegn på at det måske ikke var skorpionen der havde skylden alligevel.

Mediedækningen sparkede samtidig gang i en diskussion om hold af skor-

pioner og manglen på regler og kontrol med dette. Som I ved har Norge strenge regler for import af skorpioner, og i Danmark er det ikke tilladt at holde de giftigste slægter i Buthidae-familien. I Sverige findes der ingen centrale regler for hold af skorpioner. Åstorp kommune har regler for hold af slanger, men ingen regler for skorpioner. Det er usikkert om denne sag har ført til indskrænkninger i reglerne for hold af skorpioner i Sverige, men mediedækningen kan hurtigt få både politikere og offentligheden til at råbe op omkring forbud.

Det er vanskeligt at drage nogen endelig konklusion af denne sag, da resultatet af obduktionsprøverne ikke kendes. Jeg vil imidlertid blive temmelig forbausset, hvis det skulle vise sig at det var Kejserscorpionen, som stod bag dødsfaldet. I så fald vil det være opsigtsvækkende, og det vil så også være klart at vi må have en diskussion omkring hold af Kejserscorpioner i fangenskab.

Der findes imidlertid mange upublicerede tilfælde af stik fra Kejserscorpioner som alle, uden undtagelse, kun har givet mindre lokale symptomer.

Jeg tror derfor, at der må ligge temmelig specielle omstændigheder bag, hvis det alligevel skulle vise sig at et Kejserscorpion stik fik et så fatalt udfald.

